

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

งานวิจัยในชั้นเรียน

โดย

อาจารย์เรวดี เพชรมณี

เรื่อง การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ย สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

สภาพปัญหา

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 นักเรียนทุกคนจะต้องฝึกปฏิบัติขลุ่ยหลีบ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติได้ดี และเข้าใจจังหวะและทำนองเพลงได้อย่างรวดเร็ว แต่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 2 คน มีการเรียนรู้ช้ากว่านักเรียนทั่วไป จึงทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน และต้องมาเรียนเสริมนอกเวลา เพื่อให้นักเรียนเรียนได้ทันเพื่อนในชั้นเรียน มีกำลังใจในการเป่าขลุ่ย และมีความสุขในการเรียน

นักเรียนคนที่ 1

ภูมิหลัง นักเรียนเป่าขลุ่ยไม่ทันเพื่อน มีการเรียนรู้ที่ช้ากว่าเพื่อนในชั้นเรียน จึงต้องแยกออกมานั่งเรียนนอกห้อง โดยเริ่มจากมือบนให้จับเรียงนิ้วลงมา 3 นิ้ว คือนิ้วชี้ กลาง นาง ส่วนนิ้วโป้งปิดรูนิ้วค้ำไว้ และมีอ่างจับเรียงลงมา 4 นิ้ว คือนิ้วชี้ กลาง นาง และก้อย ส่วนนิ้วโป้งค้ำไว้หลังขลุ่ย หลังจากนั้นจึงสอนการวางรูปปาก และการใช้ลมที่ถูกต้องตามลำดับ เมื่อนักเรียนวางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องแล้วจึงสอน **เพลงชวาท่อนที่ 1** นักเรียนเข้าใจการวางตำแหน่งเสียงของตัวโน้ต สามารถเป่าขลุ่ยตามเพื่อนได้ในจังหวะช้าๆ แต่ถ้าเพื่อนเป่าเร็วนักเรียนจะเป่าไม่ค่อยทัน เมื่อให้นักเรียนเป่าคนเดียวนักเรียนสามารถเป่าในจังหวะที่ช้าได้ แต่แต่โน้ตบางตัวนักเรียนจะปิดนิ้วไม่สนิท

นักเรียนคนที่ 2

ภูมิหลัง นักเรียนเป่าขลุ่ยไม่ทันเพื่อน มีการเรียนรู้ที่ช้ากว่าเพื่อนในชั้นเรียน จึงต้องแยกออกมานั่งเรียนนอกห้อง โดยเริ่มจากมือบนให้จับเรียงนิ้วลงมา 3 นิ้ว คือนิ้วชี้ กลาง นาง ส่วนนิ้วโป้งปิดรูนิ้วค้ำไว้ และมีอ่างจับเรียงลงมา 4 นิ้ว คือนิ้วชี้ กลาง นาง และก้อย ส่วนนิ้วโป้งค้ำไว้หลังขลุ่ย หลังจากนั้นจึงสอนการวางรูปปาก และการใช้ลมที่ถูกต้องตามลำดับ เมื่อนักเรียนวางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องแล้วจึงสอน **เพลงชวาท่อนที่ 1** นักเรียนมีพัฒนาการช้ากว่าเพื่อนในห้อง ไม่สามารถทำตามคำสั่งของครูไปพร้อมกับเพื่อนๆ ได้ จึงต้องแยกออกมาสอนนอกห้องเรียน โดยวางพื้นฐานการปฏิบัติขลุ่ยตั้งแต่เริ่มแรก นักเรียนไม่มีกำลังใจในการปิดนิ้ว ต้องเอาขลุ่ยวางบนขาถึงจะกดนิ้วได้ การปิดนิ้วยังไม่สนิทจึงทำให้เสียงที่ออกมาไม่ถูกต้อง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ถอดบทเรียนเพลงชวาท่อนที่ 2 ให้ง่ายขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกเป่าขลุ่ยเป็นวรรคสั้นๆ โดย จัดทำแบบฝึกหัดทั้งหมด 8 แบบฝึก ให้นักเรียนฝึกเป่าใน 2 สัปดาห์ และทำการทดสอบในสัปดาห์ที่ 3

วิธีการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 1

1. ครูให้นักเรียน เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ใช้เวลาประมาณ 20 นาที โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

- 1.1 ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต
 - 1.2 ครูให้นักเรียนวิเคราะห์โน้ต
 - 1.3 ครูสรุปการวิเคราะห์โน้ต
 - 1.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการกดนิ้ว
2. ครูแยกนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวน 2 คน เพื่อดำเนินการฝึกทักษะการปฏิบัติขลุ่ย เฉพาะแบบฝึกที่ 1 – 4 โดยให้นักเรียนฝึกเป่าขลุ่ยที่ละแบบฝึกหัดจนเกิดความชำนาญ
3. ครูให้นักเรียนฝึกเพลงชวา 1 บรรทัด และให้นักเรียนกลับไปซ้อมที่บ้าน

ขั้นตอนที่ 2

1. ครูให้นักเรียน เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที โดยให้นักเรียนทบทวนเพลงชวาในบรรทัดที่ 1
2. ครูแยกนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวน 2 คน เพื่อดำเนินการฝึกทักษะการปฏิบัติขลุ่ยตามแบบฝึกที่จัดทำขึ้น โดยให้นักเรียนฝึกเป่าขลุ่ยในแบบฝึกหัดที่ 5 – 8 จนเกิดความชำนาญ
3. ครูให้นักเรียนฝึกซ้อมเพลงชวาทั้งเพลง

ขั้นตอนที่ 3

1. ครูให้นักเรียน เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที โดยให้นักเรียนทบทวนเพลงชวาทั้งเพลง
2. ครูทำการสอบปฏิบัติเป็นรายบุคคล

สรุปผลการวิจัย/แก้ปัญหา

จากการทดลองพบว่า นักเรียนคนที่ 1 เมื่อได้รับการฝึก สามารถปฏิบัติขลุ่ยได้อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนคนที่ 2 เมื่อได้รับการฝึกสามารถปฏิบัติขลุ่ยได้อยู่ในระดับพอใช้

แบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1	- - - ล	ด ร - ล	ด ร - -	
แบบฝึกหัดที่ 2	- - - ล	ด ร - ล	ด ร - ล	- ล - ล
แบบฝึกหัดที่ 3	- - - ซ	ล ด - ซ	ล ด - -	
แบบฝึกหัดที่ 4	- - - ซ	ล ด - ซ	ล ด - ซ	- ซ - ซ
แบบฝึกหัดที่ 5	- - - ฟ	ซ ล - ฟ	ซ ล - -	
แบบฝึกหัดที่ 6	- - - ฟ	ซ ล - ฟ	ซ ล - ฟ	- ฟ - ฟ
แบบฝึกหัดที่ 7	- - - ร	ฟ ซ - ร	ฟ ซ - -	
แบบฝึกหัดที่ 8	- - - ร	ฟ ซ - ร	ฟ ซ - ร	- ร - ร

**ผลของการพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ย สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คนที่ 1 เพลงชวาท่อน
ที่ 2**

นักเรียนเข้าใจการวางตำแหน่งเสียงของตัวโน้ต การปฏิบัติทำนองพื้นฐานในการปฏิบัติขลุ่ยถูกต้อง
เข้าใจในสัญลักษณ์ของแบบฝึกได้ดี แต่จะเข้าใจช้ากว่าเด็กปกติ ในการสอนนักเรียนจะเป่าจังหวะไม่คงที่
โดยเฉพาะในตอนเปลี่ยนวรรคเพลงในช่วงโน้ต

- - - ฟ	ซ ล - ฟ	ซ ล - -
---------	---------	---------

และ

- - - ร	ฟ ซ - ร	ฟ ซ - -
---------	---------	---------

จะต้องใช้มือล่างมาปิด นักเรียนมักจะปิดไม่ทัน หรือบางครั้งปิดทันแต่ปิดรูบังคับเสียงไม่สนิทจึง
ทำให้จังหวะไม่ถูกต้องหรือเสียงผิดเพี้ยนไป เมื่อทำการทดสอบสามารถใช้เกณฑ์การวัดผลเท่ากับนักเรียน
ปกติ ผลการสอบนักเรียนได้ 7 คะแนน

**ผลของการพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ย สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คนที่ 2 เพลงชวาท่อน
ที่ 2**

นักเรียนเป่าไม่ทันเพื่อน การปฏิบัติทำนองพื้นฐานในการปฏิบัติขลุ่ยไม่ถูกต้องโดยเฉพาะการจับขลุ่ยนักเรียน
จะไม่มีกำลังในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยเฉพาะเมื่อต้องใช้นิ้วมือบนนักเรียนจะเอาขลุ่ยวางบนต้นขา
เมื่อฝึกหลายๆครั้งนักเรียนจะมีพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดีขึ้น การวางรูปปากยังไม่ถูกต้องคือ
นักเรียนจะอมขลุ่ย และไม่ค่อยกลืนน้ำลาย แต่เมื่อฝึกบ่อยๆนักเรียนสามารถกลืนน้ำลายได้ แต่ยังคงอมขลุ่ย
อยู่ ด้านการขลุ่ย นักเรียนจะเป่าจังหวะไม่คงที่ โดยเฉพาะในตอนเปลี่ยนวรรคเพลงในช่วงโน้ต

- - - ฟ	ซ ล - ฟ	ซ ล - -
---------	---------	---------

และ

- - - ร	ฟ ซ - ร	ฟ ซ - -
---------	---------	---------

จะต้องใช้มือล่างมาปิด นักเรียนมักจะปิดไม่ทัน หรือบางครั้งปิดทันแต่ปิดรูบังคับเสียงไม่สนิทจึงทำให้
จังหวะไม่ถูกต้องหรือเสียงผิดเพี้ยนไป เมื่อทำการทดสอบสามารถใช้เกณฑ์การวัดผลเท่ากับนักเรียนปกติ
ผลการสอบนักเรียนได้ 5 คะแนน